

FERENC FRICSAY

Jon Tolansky leír egy karmestert, aki-nek élénk, karakteres értelmezései, bizsergető részletei gyümölcsöző pályafutásához vezetett, megszakítva mindössze 48. évesen tragikusan ért véget.

"Fricsay talán a legnagyobb karmester volt, akinek a vezetése alatt valaha is játszottam. Egy hatalmas benyomást hagyott mindannyiunkra mindössze két koncert után. "

Peter Poole a London Philharmonic Orchestra-ben játszott, amikor a magyar karmester, Fricsay Ferenc 1961-ben a december első hetében mint vendégkarmester a zenekart vezette. Peter Poole különösen lelkes volt előadásokon együttműködni karmesterekkel, mint Pierre Monteux, Charles Munch és Paul Kletzki. De ő azt mondta nekem: "Fricsay mindenki között kiállt: a próbák és koncertek, melyeket vele játszottam hipnotikusak voltak és én még soha nem hallottam ilyen intenzitást, színeket és a tökéletes kiegyensúlyozott pontosságot."

A koncertek Fricsay utolsó előadásai voltak. Már több éve egészségügyi problémákkal küzdött. Annak ellenére, hogy nagy fájdalmai voltak, motiválta és ihletelte az LPO -t. "Csak éppen suttogni tudott, de mágnesezett mindenkit, és mindenki lógott szaván," emlékezett Poole. „Soha nem fogom elfelejteni a tompa hangját, amelyben Bartok, II Piano Concertoról a próbák során beszélt, amit Anda Gézával kidolgoztunk. Elképesztő és egyszerre félelmetes volt, hogy játszott. Nem ismerek senkit, előtte vagy utána, aki egy ilyen intenzív erejű pianissimot egy zenekarból kihozott volna. "

Tizennégy hónappal később Fricsay halott volt: csak 48 évesen - Szörnyű veszteség, mert ő kétségtelenül mint egy viszonylag fiatal férfi már hivatásában egy nagyon magas szintet ért el --- egy szakmában, mához hasonlítva, ahol valaha elsősorban a veteránok uraltak. A jelentős elvárás, hogy a zenéje a személyre szabott előadások élénk jellemzése, csillogó részletek, méltó színkontrasztok, létfontosságú ritmikus energia és gazdag kifejező megfogalmazása, tette őt termékeny (hanglemez) muzsikusként.

Gyűjtők ma nagy értékű, luxusban csomagolt DG lemezeket, széles zenei spektrummal találnak: Bartók, Beethoven, Blacher, Brahms, Falla, Franck, Hartmann, Honegger, Liebermann, Mahler, Martin, Mozart, Orff, Ravel, Smetana, Stravinsky, Csajkovszkij, Verdi: hogy csak néhány zeneszerzőt említsünk. A legtöbb felvétel az együttessel készült, melyet aprólékosan, kiváló rezonanciával és homogén hangszínnel alakított ki: a Berliini Rádió Symphonie Orchester (a volt RIAS Orchester Berlin).

De mint szenvedélyes opera kedvelő, fontos és nagyon pátétis opera felvételek léteznek tőle: például a komplett „Don Giovanni”, „A kékszakállú herceg vára, stb és zenei részletek, mint a „Fidelio”. Németország-ban, ő tekinthető és fontos személyiség volt az operaházakban, mint Berlinben és Münchenben. Dietrich Fischer-Dieskau mondta nekem, hogy Fricsay számára egyaránt mentor és inspiráció volt az ő opera karrierje elején.

Kíváncsi lennék, hány ember van aki Fricsay művészetét ismeri, mikor ezeket a sorokat olvassa,. A DGG az évek során sok felvételt adott ki, most hogy a karmester már a múlté, még az én generációm emberei, akik lelkesen vásárolják az új kiadásokat, amint azok megjelennek. Talán azért, mert ő előadásaira Európán kívül nem olyan gyakran került sor. Még az idők körében sem, az ő neve nem jelenik meg gyakran, ismert szakértői körökön kívül. De remélhetőleg ez a felfogás növekedni fog idén a 100. születésnapja alkalmából. A DGG büszke a Fricsay katalógusra; A cég két szekcióban teszi közzé, a teljes DGG örökséget, köztük néhány ritka felvételt is.